

Bijlage VSBO PKL

2023

tijdvak 1

#dag # mei

07.30 - 10.00 uur

Nederlands

Tekstboekje

Tekst 1 Afgestudeerde maakt twee jaar examens van vriendin

- 1 Een jongeman heeft jarenlang de examens van zijn vriendin gemaakt op de universiteit van Leuven (België). De fraude kwam aan het licht door een oplettende surveillant. De universiteit heeft aangifte gedaan van schriftvervalsing en identiteitsfraude.

- 2 Het stel bedacht het trucje twee jaar geleden. De man, die al was afgestudeerd, ging naar de examenhal om in plaats van zijn vriendin de examens te maken van de vakken waar zij niet zo goed in was. Dat ging een tijd goed, totdat een surveillant de man herkende. Hij vond het vreemd dat de afgestudeerde nog steeds kwam opdagen voor examens en trok aan de bel. De universiteit schakelde vervolgens een deskundige in om het handschrift op de examens te vergelijken met eerdere toetsen van de man.
- 3 De surveillanten van de universiteit van Leuven wisselen nogal eens en daardoor kon het koppel zo lang fraude plegen. Bovendien staan op de studentenkaarten foto's uit het eerste studiejaar en die zijn jaren later niet altijd meer even ...Y....
- 4 Het duo kan een flinke straf verwachten voor de examenfraude. De universiteit van Leuven heeft de studente in ieder geval voor twee jaar geschorst. De man moet waarschijnlijk binnenkort voor de rechter verschijnen.
- 5 De universiteit zegt maatregelen te zullen nemen. Vanaf volgend academisch jaar wordt in ieder geval een nieuw controlesysteem gebruikt.

Naar: www.destentor.nl

Tekst 2 Burgemeester 'zoomt' in zijn onderbroek

- 1 *De burgemeester van Antwerpen heeft zichzelf vandaag een kort moment in verlegenheid gebracht. Het viel een interviewster van de Belgische zender Radio 2 op dat hij onder zijn overhemd alleen een boxer short droeg.*
- 2 De politicus liet zich eerder vandaag online interviewen – vanwege de coronamaatregelen – aan zijn bureau in zijn slaapkamer over zijn goede voornemens voor het nieuwe jaar. Naast hem was zijn – onopgemaakte – bed te zien. De Wever had voor de gelegenheid een keurig geruit overhemd aangetrokken. Daarvoor kreeg hij ook de complimenten. Hij had er echter geen rekening mee gehouden dat de kledingkast achter zijn stoel een spiegeldeur had. Hierdoor waren ook de blote benen van de Belg goed te zien.
- 3 'Zeg, ik ben een beetje afgeleid, meneer De Wever,' vertelde presentatrice Kim Debie hem tegen het einde van het interview. 'Kan het zijn dat u daar in uw onderbroek zit?'
- 4 'Hoe kan jij dat weten?' reageerde een verbaasde De Wever daarop. 'O jee! Omdat ik voor een spiegel zit waarschijnlijk. Daar heb ik geen rekening mee gehouden. Nou, dit jaar begint dan wel met een bijzonder gênant moment. Dit zal ik niet gauw vergeten.'
- 5 Het internet stroomde al snel daarna vol met opmerkingen over de blunder van de burgervader. De meeste mensen vonden het wel grappig en herkenbaar.

Naar: www.ad.nl, jan 2021

Tekst 3 Muggen - TEKST A

Mug doodgeslagen? Stuur hem op voor onderzoek!

Wie in Nederland een mug doodslaat, kan die vanaf dinsdag opsturen naar de muggen-specialisten van de universiteit van Wageningen.

- 1 De wetenschappers willen weten welke steekmuggen overlast veroorzaken in de winter, waar ze vooral voorkomen, bij welke dieren de muggen bloed drinken en of deze steekmuggen ziekteverwekkers bij zich hebben. Vorig jaar zomer had Nederland voor het eerst te maken met zeven besmettingen met het westnijlvirus, dat door muggen wordt overgedragen.
- 2 Uit eerder onderzoek is bekend dat vooral een variant van de gewone huissteekmug, de *Culex pipiens molestus*, niet in winterrust gaat en overleeft in bijvoorbeeld kruipruimtes. Dit beestje veroorzaakt veel overlast en dat bleek de afgelopen weken ook uit veel meldingen op muggenradar.nl, de site waarop mensen muggenoverlast kunnen aangeven.
- 3 Muggen drinken in de zomer bloed van vogels. Die kunnen het westnijlvirus bij zich dragen. Op die manier doken vorig jaar in de omgeving van Utrecht en Arnhem zeven besmettingen op. Het westnijlvirus kan voor een zeer ernstige infectie zorgen.
- 4 **...W...** de doodgeslagen muggen te onderzoeken, kunnen de onderzoekers mogelijk iets zeggen over de kans of dit virus deze zomer weer opduikt. Er wordt ook gezocht naar het usutuvirus, een eveneens door muggen overgedragen besmetting waar merels op grote schaal aan bezwijken.
- 5 Dode muggen kunnen tot 16 maart worden ingestuurd. Hoe dat precies moet, staat op muggenradar.nl en op de website van de Universiteit Wageningen.

Naar: nos.nl, 16 februari 2021

Actie 'mep een mug dood' wegens succes gestopt

- 1 Er is massaal gehoor gegeven aan de oproep van de Universiteit van Wageningen om dode muggen op te sturen. De verbaasde onderzoekers hebben in ruim een week tijd zeker 6000 dode muggen ontvangen. Het zijn er zoveel dat de onderzoekers de oproep nu intrekken. "Het is heel bijzonder om zoveel respons te ontvangen," zegt muggenonderzoeker Sander Koenraadt enigszins verrast.
- 2 De oproep van de Universiteit van Wageningen werd gedaan in het kader van onderzoek naar welke steekmuggen overlast veroorzaken in de winter en waar ze vooral rondvliegen. ...X... waren de onderzoekers benieuwd bij welke dieren de muggen bloed drinken en of deze steekmuggen ziekteverwekkers bij zich hebben.
- 3 De actie zou tot en met 16 maart duren, maar is nu dus al stopgezet. Tot verbazing van Koenraadt kwamen er namelijk postzakken vol enveloppen met muggen binnen. Soms kwamen de muggen samen met een ...Y... zoals: 'Veel succes ermee, ik hoef hem niet terug.'
- 4 ...Z... Koenraadt hadden de onderzoekers niet verwacht dat zoveel mensen zouden meedoen, vooral niet in februari. "Iedereen associeert muggen toch met de zomer, al wisten we natuurlijk dat er muggen zijn die actief blijven in de winter."
- 5 De komende tijd onderzoekt de Universiteit van Wageningen of het inderdaad gaat om steekmuggen en om welke soorten. Muggen opsturen kan niet meer, maar muggenoverlast mag nog wel worden doorgegeven op muggenradar.nl.

Naar: nos.nl, 25 februari 2021

Tekst 5 Illegaal gevangen tridacna in beslag genomen

- 1 De Filipijnse autoriteiten hebben reuzenschelpen, de zogenaamde tridacna, ter waarde van 25 miljoen dollar in beslag genomen. De kustwacht vond de reuzeschelpen, die samen ongeveer 200 ton wegen, op het strand van Sitio Green Island. Volgens de commandant van de kustwacht is het de grootste illegale vangst in de regio tot nu toe.
- 2 Vier mensen zijn door de autoriteiten gearresteerd. Een van hen beweerde toestemming te hebben van het kantoor van de Filipijnse president en het 'Bureau of Fisheries and Aquatic Resources' (BFAR), maar ze kon dat niet bewijzen.
- 3 De reuzeschelpen zijn plaatselijk bekend als 'taklobo'. Behalve voor het vlees van de weekdieren die erin leven, zijn ze ook in trek voor productie van sieraden en andere decoratie. De schelpen worden als vervanging voor ivoor gebruikt, omdat de handel in slagtanden van olifanten (waarvan ivoor gemaakt wordt) wereldwijd verboden is.
- 4 Maar op de Filipijnen is het verboden om tridacna te vangen, te verzamelen, te transporteren, te verkopen, of te kopen. De reuzeschelpen kunnen alleen worden verzameld voor wetenschappelijke doeleinden en niet voor de handel. Iedereen die bedreigde, in het wild levende dieren doodt of vernietigt, kan tot 12 jaar gevangenisstraf of een boete van duizenden dollars krijgen.
- 5 De gigantische kokkels worden met uitsterven bedreigd en het kan jaren duren voordat ze zo groot worden. De weekdieren kunnen wel honderd jaar leven en hun schelpen helpen om het zeeleven in stand te houden: die beschermen namelijk weer andere zeedieren en dienen ook als voedselbron voor vissen dankzij onder andere de algen die op de schelpen leven.
- 6 Het is de derde keer in korte tijd dat de kustwacht illegaal gevangen tridacna ontdekt. De Filipijnse kustwacht nam vorige maand ook al 80 ton tridacna in beslag op Johnson Island. In oktober was er sprake van een soortgelijke ontdekking.

Naar: ad.nl, april 2021

Tekst 6 Stripverhaal Katrien Duck

